

ЗАТВЕРДЖУЮ

т.в.о. Ректора

ЗВО «Львівський університет бізнесу та права»

д.е.н., проф.

Жанна СЕМЧУК

«30» жовтня 2025 р.

**Висновок
наукового семінару
кафедри економіки підприємств та інформаційних технологій**

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації
«Економіко-організаційний механізм цифрової трансформації ритейлу в
Україні»
здобувача наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051
«Економіка»
Пупи Остапа Олеговича**

1. Актуальність теми дисертації

Тема дисертації є надзвичайно актуальною в сучасних умовах трансформаційних процесів української економіки. Цифрова трансформація ритейлу відіграє ключову роль у модернізації національної економіки, забезпечуючи підвищення ефективності торговельної діяльності і створюючи умови для технологічного розвитку, інновацій та формування конкурентоспроможного бізнес-середовища. В умовах євроінтеграційних процесів, постковідних викликів та воєнного стану підприємства роздрібної торгівлі стикаються з унікальними проблемами, що потребують адаптації бізнес-стратегій, механізмів управління та переосмислення підходів до взаємодії зі споживачами. Отже, дисертаційне дослідження спрямоване на вирішення актуальних науково-практичних завдань, пов'язаних з розробкою комплексного економіко-організаційного механізму цифрової трансформації ритейлу, що має велике значення як для теоретичного осмислення цифровізації економіки, так і для практичного впровадження інноваційних рішень у торговельній сфері.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконана у межах тем НДДКР «Міжнародно-правові та суспільно-політичні детермінанти інтеграції, глобалізації та глобального процвітання» (номер державної реєстрації 0121U111334); «Правове, організаційне та фінансове забезпечення економічної безпеки держави і суб'єктів господарювання» (номер державної реєстрації 0121U112285); «Шляхи забезпечення інноваційної активності, ефективності менеджменту та економічної безпеки підприємств» (номер державної реєстрації 0121U112288); «Теоретико-методологічне забезпечення сталого розвитку територіальних

громад» (номер державної реєстрації 0119U102147), відповідно до постанови Президії НАН України № 30 від 30.01.2019 р. «Про основні наукові напрями та найважливіші проблеми фундаментальних досліджень у галузі природничих, технічних, суспільних і гуманітарних наук НАН України на 2019-2023 роки» (пп. 3.1.15. Економіка підприємства та управління виробництвом).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Здобувачем особисто сформульовано та поставлено завдання дослідження концептуальних підходів до цифрової трансформації ритейлу; виконання систематизації інституційних та організаційних передумов цифровізації роздрібної торгівлі; розкриття змісту методології оцінювання цифрової трансформації ритейлу; дослідження сучасного стану і динаміки розвитку ритейлу України в контексті цифровізації; здійснення аналізу впливу цифрових технологій на конкурентоспроможність підприємств роздрібної торгівлі; виявлення впливу неспостережуваних процесів на цифрову трансформацію ритейлу; обґрунтування концепції розвитку цифрової інфраструктури ритейлу як системоутворювального чинника; розробки економіко-організаційного механізму цифрової трансформації ритейлу в Україні; формування стратегічних напрямів державної підтримки цифрової трансформації ритейлу та інтеграції інноваційних технологій.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Аналіз економіко-організаційного механізму цифрової трансформації ритейлу, що здійснений у дисертаційній роботі, ґрунтується на теоретичних засадах економічної науки, опрацюванні статистичних даних, використанні сучасних методів економічного аналізу, комбінуванні кількісних та якісних методів дослідження. Коректність отриманих результатів базується на залученні здобувачем знань теорії цифровізації, платформенної економіки, організації торгівлі, що зумовило розробку та обґрунтування авторських моделей, методик та механізмів. Достовірність підтверджується масштабним емпіричним дослідженням (анкетування 72 підприємств, глибинні інтерв'ю з топменеджерами), апробацією отриманих результатів на наукових конференціях та впровадженням у практичну діяльність підприємств роздрібної торгівлі.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

У дисертації за результатами теоретичних та прикладних досліджень представлено нове вирішення науково-практичного завдання обґрунтування економіко-організаційного механізму цифрової трансформації ритейлу в Україні.

У дисертаційній роботі отримано наступні наукові результати:

Уперше обґрунтовано економіко-організаційний механізм цифрової трансформації ритейлу як цілісну систему координації поведінки суб'єктів господарювання, яка інтегрує інфраструктурні можливості, фінансово-економічні стимули, регуляторні норми та організаційно-управлінські практики; на відміну від існуючих фрагментарних підходів до впровадження окремих технологій забезпечує системну трансформацію бізнес-процесів через

архітектоніку чотирьох взаємопов'язаних вузлів (інфраструктурний, фінансовий, інституційний, операційний), що функціонують за принципами послідовності, взаємозалежності та адаптивності.

Удосконалено методологічні підходи до оцінювання цифрової трансформації ритейлу шляхом розробки тривірневої структурно-логічної моделі, яка на відміну від традиційних одновимірних підходів забезпечує послідовний взаємозв'язок спостережуваних цифрових змін, організаційно-стратегічних характеристик та неспостережуваних інституційних процесів; концепцію розвитку цифрової інфраструктури ритейлу як системоутворювального чинника, який у макроекономічному вимірі виконує подвійну роль мультиплікатора економічного зростання та запобіжника кризових явищ; систематизацію інституційних передумов цифровізації роздрібної торгівлі через визначення шести напрямів гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами; наукові положення щодо диференціації впливу цифрових технологій на конкурентоспроможність ритейлерів різного масштабу на основі емпіричного дослідження 72 підприємств; систему стратегічних напрямів державної підтримки цифрової трансформації ритейлу, яка ґрунтується на принципі модерації.

Набули подальшого розвитку: концептуальні засади цифрової трансформації ритейлу через уточнення економічної сутності як фундаментального процесу перебудови економічних моделей торговельних підприємств; наукові положення про динаміку та структурні зміни у сфері ритейлу України в контексті цифровізації; методичні засади аналізу цифрової трансформації ритейлу через розробку комбінованого підходу до емпіричних досліджень, який поєднує кількісні та якісні методи; наукові положення щодо впливу неспостережуваних процесів на цифрову трансформацію ритейлу, які виявляють феномен «поверхневої цифровізації».

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

Основні положення та результати дисертації повністю відображені в наступних наукових працях:

Наукові праці, в яких опубліковано основні результати дослідження

1. Пупа, О. О. (2024). Концептуальні підходи до дослідження цифрової трансформації ритейлу. Академічні візії, (37). вилучено із <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/2501>

2. Пупа, О. О. (2024). Державна підтримка цифрової трансформації ритейлу та інтеграції інноваційних технологій. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права, (43), 497-506.

3. Пупа, О. О. (2024). Методологія оцінювання цифрової трансформації ритейлу. Академічні візії, (38). вилучено із <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/2502>

4. Пупа, О. О. (2025). Ідентифікація факторів впливу цифрових технологій на конкурентоспроможність підприємств роздрібної торгівлі. Академічні візії, (39).

5. Пупа, О. О. (2025). Особливості впливу неспостережуваних процесів на цифрову трансформацію ритейлу в Україні. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права, (44), 661-674.

6. Пупа, О. О. (2025). Динаміка та структурні зміни у сфері ритейлу в Україні в контексті цифровізації. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права, (45), 716-724.

7. Пупа, О. О. (2025). Цифрова інфраструктура як системоутворювальний чинник конкурентоспроможності ритейлу. Академічні візії, (47).

8. Пупа, О. О. (2025). Інституційні передумови цифровізації роздрібної торгівлі в Україні. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права, (46), 572-580.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

9. Пупа О. О. Державна підтримка цифрової трансформації ритейлу. Міжнародні, правові, економічні та політичні чинники глобалізації і європейської інтеграції: тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 25 листопада 2024 року).

10. Пупа О. С. Методологічні принципи оцінювання цифрової трансформації ритейлу. Сталий розвиток в умовах воєнного стану: тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 26-27 грудня 2024 року).

11. Pupa O. Theoretical Foundations of the Development of the Retail Digital Transformation Concept. Priority Studies in Economic Science: Collection of Papers Presented at the II International Scientific and Practical Conference (January 28, 2025, Munich, Germany).

12. Пупа О. О. Цифрові технології як фактор конкурентоспроможності ритейлу. Актуальні проблеми науки і практики у світлі євроінтеграції, глобалізації і сталого розвитку: тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 21 лютого 2025 року).

7. Висновок про повноту опублікування основних положень дисертації.

У кожному із 3-х розділів дисертації вказуються публікації, у яких відображено результати досліджень конкретного розділу. Опубліковані роботи відображають основні положення дисертації. Аналіз їх вмісту свідчить, що усі результати є повністю опублікованими та апробованими.

Основний зміст роботи, теоретичні та практичні результати, висновки і дослідження, представлені до захисту, отримані автором особисто. Усі публікації автора є одноосібними.

8. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах

Основні положення та висновки дисертації обговорювалися та отримали схвальні відгуки на засіданнях кафедри економіки підприємств та інформаційних технологій ЗВО «Львівський університет бізнесу та права». Теоретичні положення та висновки дисертації апробовані на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях: Міжнародні, правові, економічні та політичні чинники глобалізації і європейської інтеграції (Львів, 25 листопада 2024 року); Сталий розвиток в умовах воєнного стану (Львів, 26-27 грудня 2024 року); Priority Studies

in Economic Science (Munich, Germany, January 28, 2025); Актуальні проблеми науки і практики у світлі євроінтеграції, глобалізації і сталого розвитку (Львів, 21 лютого 2025 року).

9. Наукове значення виконаного дослідження

Результати роботи та виконаних досліджень мають вагомое наукове значення при дослідженні проблем цифровізації економіки, розвитку ритейлу в умовах цифрової трансформації та розробки механізмів державної підтримки інноваційної діяльності; при розробці науково-методичного забезпечення заходів з цифрової трансформації підприємств торгівлі та співпраці задля розвитку цифрової інфраструктури; при підготовці навчальних та робочих програм, методичних вказівок до самостійного вивчення, викладанні економічних навчальних дисциплін «Економіка підприємств», «Організація торгівлі», «Цифрова економіка», «Електронна комерція», «Стратегічний менеджмент», «Економічна безпека суб'єктів господарювання».

10. Практична цінність результатів дослідження

Отримані результати досліджень використано при розробці стратегій цифрової трансформації економіки, формуванні програм підтримки підприємств сфери ритейлу, удосконаленні нормативно-правового регулювання електронної комерції та цифрових платформ, плануванні інвестицій у розвиток цифрової інфраструктури, удосконаленні управління підприємствами ритейлу, розробці стратегій цифрової трансформації, впровадженні омніканальних моделей, оцінюванні рівня цифрової зрілості підприємства та розробці заходів підвищення конкурентоспроможності.

11. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

До структури дисертаційної роботи входять: анотація, вступ, три основні розділи з висновками до них, загальні висновки, список використаних джерел та додатки. Всі частини роботи взаємоузгоджені, а її структура є логічною. В загальному, дисертаційна робота за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

12. З урахуванням зазначеного, на науковому семінарі кафедри економіки підприємств та інформаційних технологій ухвалили:

12.1. Дисертація Пупи Остапа Олеговича «Економіко-організаційний механізм цифрової трансформації ритейлу в Україні» є завершеною науковою працею, у якій представлено нове вирішення науково-практичного завдання обґрунтування економіко-організаційного механізму цифрової трансформації ритейлу, що має важливе значення для економічної науки і практики.

12.2. Основні наукові положення, висновки та рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, є логічними, аргументованими, достовірними та обґрунтованими. Дисертація характеризується єдністю змісту.

12.3. У 12 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них: 8 – у фахових виданнях України, 4 – у збірниках тез доповідей на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях.

12.4. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, зі змінами).

12.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної доброчесності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.

12.6. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Пупи Остапа Олеговича дисертація «Економіко-організаційний механізм цифрової трансформації ритейлу в Україні» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

«За» - **Двадцять**

«Проти» - (немає)

«Утримались» - (немає)

Головуючий на науковому семінарі
д.е.н., проф.

Лариса ЯНКОВСЬКА

Рецензенти:

к.е.н., доц.

Володимир ХОМКА

к.е.н., доц.

Ярина ПАСЬ